©Kancelaria Sejmu s. 1/17

USTAWA

z dnia 11 stycznia 2001 r.

Opracowano na podstawie: Dz.U. z 2001 r. Nr 8, poz. 64;

o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz niektórych innych ustaw

Art. 1.

W ustawie z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. Nr 137, poz. 887, Nr 162, poz. 1118 i 1126, z 1999 r. Nr 26, poz. 228, Nr 60, poz. 636, Nr 72, poz. 802, Nr 78, poz. 875 i Nr 110, poz. 1256 oraz z 2000 r. Nr 9, poz. 118, Nr 95, poz. 1041, Nr 104, poz. 1104 i Nr 119, poz. 1249) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 4:

- a) w pkt 2:
  - w lit. a) na końcu dodaje się wyrazy "w tym z tytułu przebywania na urlopie wychowawczym albo pobierania zasiłku macierzyńskiego, z wyłączeniem osób, którym zasiłek wychowawczy lub macierzyński wypłaca Zakład,",
  - w lit. c) na końcu dodaje się wyrazy "lub podlegają ubezpieczeniom społecznym z tytułu pobierania zasiłku macierzyńskiego, jeżeli zasiłek wypłaca ten podmiot",
  - lit. m) otrzymuje brzmienie:
    - "m) Zakład w stosunku do osób podlegających ubezpieczeniom społecznym z tytułu przebywania na urlopie wychowawczym pobierających zasiłek wychowawczy lub z tytułu pobierania zasiłku macierzyńskiego albo zasiłku w wysokości zasiłku macierzyńskiego, jeżeli zasiłki te wypłaca Zakład,",
  - po lit. r) dodaje się lit. s) w brzmieniu:
    - "s) jednostka organizacyjna właściwa w sprawach zatrudnienia i przeciwdziałania bezrobociu w stosunku do osób, których świadczenia pracownicze finansowane są ze środków Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, jeżeli świadczenia te wypłacane są bezpośrednio przez tę jednostkę,",
- b) w pkt 13 na końcu dodaje się przecinek oraz pkt 14-16 w brzmieniu:
  - "14) numer NUSP numer ubezpieczenia społecznego płatnika nadany przez Zakład,

©Kancelaria Sejmu s. 2/17

15) numer NIP - numer identyfikacji podatkowej nadany przez urząd skarbowy,

- 16) rachunek bankowy rachunek bankowy lub rachunek w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej przedsiębiorcy będącego jej członkiem.";
- 2) w art. 12 w ust. 2 skreśla się wyrazy "7a,";
- 3) w art. 13 w pkt 13 po wyrazach "zasiłek macierzyński" dodaje się wyrazy "albo zasiłek w wysokości zasiłku macierzyńskiego";
- 4) w art. 16 w ust. 8 po wyrazach "zasiłek macierzyński" dodaje się wyrazy "albo zasiłek w wysokości zasiłku macierzyńskiego";
- 5) w art. 17:
  - a) w ust. 1 wyrazy "i 5-13" zastępuje się wyrazami "5-7 i 9-13",
  - b) po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:
    - "2a. Składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe ubezpieczonych, o których mowa w art. 16 ust. 8:
      - 1) obliczają płatnicy składek,
      - 2) opłaca Zakład.";
- 6) w art. 18:
  - a) po ust. 4b dodaje się ust. 4c w brzmieniu:
    - "4c. Podstawę wymiaru składek dla duchownych będących ubezpieczonymi, o których mowa w art. 9 ust. 1a, stanowi różnica pomiędzy kwotą najniższego wynagrodzenia a kwotą podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z tytułu stosunku pracy, członkostwa w spółdzielni lub służby.",
  - b) w ust. 6 po wyrazach "zasiłek macierzyński" dodaje się wyrazy "albo zasiłek w wysokości zasiłku macierzyńskiego",
  - c) w ust. 11 wyrazy "ust. 4 pkt 5" zastępuje się wyrazami "ust. 4 pkt 5 i ust. 4c";
- 7) w art. 19:
  - a) skreśla się ust. 4,
  - b) w ust. 6 na końcu dodaje się wyrazy ", z zastrzeżeniem ust. 6a",
  - c) po ust. 6 dodaje się ust. 6a i 6b w brzmieniu:
    - "6a. W przypadku gdy osoba, o której mowa w ust. 1, jest objęta ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi z kilku tytułów, sprawdzenia wysokości rocznej podstawy wymiaru składek Zakład dokonuje nie później niż w ciągu 3 miesięcy od dnia otrzymania imiennych raportów miesięcznych lub deklaracji rozliczeniowej.
    - 6b. Jeżeli w wyniku sprawdzenia wysokości rocznej podstawy wymiaru składek Zakład stwierdzi opłacenie składek od nadwyżki ponad kwotę określoną w ust. 1, informuje o tym niezwłocznie płatników składek i ubezpieczonego za pośrednictwem płatników składek.";

©Kancelaria Sejmu s. 3/17

- 8) w art. 29 po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:
  - "1a. Odroczenie terminu płatności należności z tytułu składek oraz rozłożenie należności na raty następuje w formie umowy.";
- 9) w art. 33:
  - a) w ust. 1 pkt 2 otrzymuje brzmienie:
    - "2) konta płatników składek, oznaczone numerem NUSP, z zastrzeżeniem ust. 3,",
  - b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:
    - "1a. Numer NUSP nie może mieć ukrytego lub jawnego charakteru znaczącego, pozwalającego na określenie cech płatnika składek.",
  - c) ust. 3 otrzymuje brzmienie:
    - "3. Do czasu nadania numeru NUSP konto płatnika składek oznacza się numerem NIP, a w przypadku gdy płatnik składek nie posiada numeru NIP, do czasu jego uzyskania numerem z krajowego rejestru urzędowego podmiotów gospodarki narodowej REGON, a jeżeli nie posiada również tego numeru numerem PESEL lub serią i numerem dowodu osobistego albo paszportem.";

10) art. 35 otrzymuje brzmienie:

- "Art. 35. 1. We wszystkich dokumentach związanych z ubezpieczeniami społecznymi, w tym z rozliczaniem i opłacaniem składek oraz przyznawaniem i wypłatą świadczeń określonych odrębnymi przepisami, należy podawać:
  - w przypadku ubezpieczonych numery PESEL i NIP, a w razie gdy ubezpieczonemu nie nadano tych numerów lub jednego z nich - serię i numer dowodu osobistego lub paszportu,
  - 2) w przypadku płatników składek numery NUSP i NIP, z uwzględnieniem art. 43 ust. 7.
  - 2. W dokumentach związanych z ubezpieczeniami społecznymi dane identyfikacyjne płatnika składek w części dotyczącej numerów, o których mowa w ust. 1 pkt 2, uważa się za wystarczające, jeżeli poprawny jest co najmniej numer NUSP.
  - 3. Zakład może zwolnić płatników składek z obowiązku podawania numeru NIP w dokumentach związanych z ubezpieczeniami społecznymi.";

11) w art. 36:

- a) w ust. 2 wyrazy "11-18a, 20" zastępuje się wyrazami "11-20",
- b) po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:
  - "2a. Osoba przebywająca na urlopie wychowawczym lub pobierająca zasiłek macierzyński albo zasiłek w wysokości zasiłku macierzyńskiego zobowiązana jest poinformować płatnika składek o ustaleniu prawa do emerytury lub renty albo o podleganiu ubezpieczeniom społecznym z innego tytułu niż przebywanie na urlopie lub pobieranie zasiłku.",
- c) w ust. 3 wyrazy "pkt 5, 10 i 19" zastępuje się wyrazami "pkt 5 i 10",

©Kancelaria Sejmu s. 4/17

- d) w ust. 4 wyrazy "ust. 4a i 5" zastępuje się wyrazami "ust. 4a, 5, 5a i 9a",
- e) po ust. 5 dodaje się ust. 5a w brzmieniu:
  - "5a. Pracownicy, o których mowa w art. 18 ust. 12, zgłaszani są do ubezpieczeń społecznych nie później niż w terminie rozliczania i opłacania składek za miesiąc, w którym powstał obowiązek ubezpieczeń społecznych.",
- f) w ust. 7 na końcu dodaje się wyrazy ", z wyłączeniem osób, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 19",
- g) w ust. 9 po wyrazach "według ustalonego wzoru" dodaje się wyrazy ", , z zastrzeżeniem ust. 9a",
- h) po ust. 9 dodaje się ust. 9a w brzmieniu:
  - "9a. Zgłoszenia do ubezpieczeń osób, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 19, dokonuje się poprzez wykazanie ubezpieczonego w imiennym raporcie miesięcznym.",
- i) w ust. 11 po wyrazach "zaistnienia tego faktu" dodaje się wyrazy ", z zastrzeżeniem ust. 12",
- j) po ust. 11 dodaje się ust. 12 w brzmieniu:
  - "12. W przypadku pracowników, o których mowa w ust. 5a, zgłoszenie wyrejestrowania płatnik składek jest zobowiązany złożyć w terminie 30 dni od dnia ustania stosunku pracy.";
- 12) w art. 39 ust. 2-4 otrzymują brzmienie:
  - "2. W przypadku gdy ubezpieczony nie dopełni obowiązku określonego w ust. 1, Zakład wzywa go na piśmie do zawarcia umowy z otwartym funduszem emerytalnym w terminie do dnia 10 stycznia. Jeżeli od daty otrzymania wezwania do dnia losowania jest mniej niż 30 dni, termin ten mija 10 stycznia następnego roku kalendarzowego. Jeżeli ubezpieczony nie dopełni obowiązku zawarcia umowy w tych terminach, Zakład wyznacza otwarty fundusz emerytalny w drodze losowania.
  - 3. Zakład przeprowadza losowanie, o którym mowa w ust. 2, w ostatnim dniu roboczym stycznia, przy czym liczba ubezpieczonych uzyskujących członkostwo w poszczególnych otwartych funduszach, wyznaczonych w wyniku losowania, powinna być proporcjonalna do liczby członków tych funduszy na koniec grudnia poprzedniego roku.
  - 4. Zakład przekazuje na rachunek ubezpieczonego w wylosowanym otwartym funduszu emerytalnym nominalną wartość składek, o których mowa w art. 22 ust. 3, podlegających odprowadzeniu do funduszu, w terminie wynikającym z art. 47 ust. 9, liczonym od następnego dnia roboczego po dniu przeprowadzenia losowania.";
- 13) w art. 40 w ust. 7 po wyrazach "od ubezpieczonego" dodaje się wyrazy "i płatnika";
- 14) w art. 41:
  - a) w ust. 3 w pkt 5 na końcu dodaje się wyrazy ", z uwzględnieniem podziału na podmioty, które finansują składki",

©Kancelaria Sejmu s. 5/17

b) w ust. 8 po wyrazach "na piśmie" dodaje się wyrazy "lub w przypadku osób, o których mowa w art. 18 ust. 12, za zgodą ubezpieczonego w formie elektronicznej",

- c) w ust. 9 wyrazy "ust. 10" zastępuje się wyrazami "ust. 9a i 10",
- d) po ust. 9 dodaje się ust. 9a w brzmieniu:
  - "9a. Informacja przekazywana ubezpieczonemu obejmuje także symbol kasy chorych, do której przekazywana jest składka na ubezpieczenie zdrowotne.",
- e) w ust. 10 po wyrazach "informację o pobranej składce" dodaje się wyrazy "oraz symbol kasy chorych, do której jest przekazywana składka,";

15) w art. 43:

- a) w ust. 4 wyrazy "dane, o których mowa w art. 35 pkt 1," zastępuje się wyrazami "numer NUSP, jeżeli płatnikowi składek nadano ten numer, oraz numery NIP i REGON, a w razie gdy płatnikowi składek nie nadano tych numerów lub jednego z nich numer PESEL lub serię i numer dowodu osobistego albo paszportu,",
- b) w ust. 5 wyrazy "dane, o których mowa w art. 35 pkt 2" zastępuje się wyrazami "numer NUSP, jeżeli płatnikowi składek nadano ten numer, oraz numery NIP i REGON",
- c) po ust. 5 dodaje się ust. 6-8 w brzmieniu:
  - "6. Zakład nadaje płatnikowi składek numer NUSP w drodze decyzji.
  - 7. Do czasu otrzymania decyzji, o której mowa w ust. 6, we wszystkich dokumentach związanych z ubezpieczeniami społecznymi płatnik składek podaje numery NIP i REGON, a jeżeli płatnikowi składek nie nadano tych numerów lub jednego z nich numer PESEL lub serię i numer dowodu osobistego albo paszportu.
  - 8. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady i tryb nadawania przez Zakład płatnikom składek numeru NUSP, w tym w razie sukcesji, mając na względzie zapewnienie prawidłowej identyfikacji płatników składek.";
- 16) w art. 45 w pkt 1 wyrazy "dane, o których mowa w art. 35 pkt 2" zastępuje się wyrazami "numery NUSP, NIP i REGON , a jeżeli płatnikowi składek nie nadano tych numerów lub jednego z nich numer PESEL lub serię i numer dowodu osobistego albo paszportu";
- 17) w art. 46:
  - a) w ust. 4:
    - w pkt 4 na końcu dodaje się wyrazy "oraz kwoty wynagrodzeń z tytułu niezdolności do pracy",
    - w pkt 6 w lit. a) na końcu dodaje się wyrazy "uwzględniając podział na podmioty, które finansują składki",
  - b) po ust. 4 dodaje się ust. 5 i 6 w brzmieniu:
    - "5. Płatnicy składek zobowiązani do wykazywania w dokumentach ubezpieczeniowych zasiłków oraz finansowanych z budżetu państwa zasił-

©Kancelaria Sejmu s. 6/17

ków i innych świadczeń, podlegających rozliczeniu w ciężar składek lub wynagrodzeń z tytułu niezdolności do pracy, przekazują do Zakładu:

- w terminie do dnia 28 lutego 2001 r. informację zawierającą dane identyfikacyjne oraz dane o tych zasiłkach, świadczeniach lub wynagrodzeniach wypłaconych w okresie od dnia 1 grudnia 1999 r. do dnia 30 listopada 2000 r.,
- 2) w terminie do dnia 31 stycznia 2002 r. informację zawierającą dane identyfikacyjne oraz dane o tych zasiłkach, świadczeniach lub wynagrodzeniach wypłaconych w okresie od dnia 1 grudnia 2000 r. do dnia 30 listopada 2001 r.
- 6. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego określi, w drodze rozporządzenia, wzór informacji, o której mowa w ust. 5, oraz sposób jej sporządzenia, przekazywania, a także korygowania, kierując się potrzebą zapewnienia prawidłowości i kompletności danych gromadzonych na kontach płatników składek i kontach ubezpieczonych.";

18) w art. 47:

- a) po ust. 4a dodaje się ust. 4b-4d w brzmieniu:
  - "4b. Płatnik składek zobowiązany jest opłacać należności z tytułu składek, o których mowa w ust. 4, w formie bezgotówkowej w drodze obciążenia rachunku bankowego płatnika składek, z zastrzeżeniem ust. 4c.
  - 4c. Przepisu ust. 4b nie stosuje się do płatników składek będących osobami fizycznymi, jeżeli nie prowadzą pozarolniczej działalności gospodarczej w rozumieniu przepisów o działalności gospodarczej lub innych przepisów szczególnych.
  - 4d. W przypadku stwierdzenia niezgodności danych identyfikacyjnych płatnika składek, o którym mowa w ust. 4b, podanych w zleceniu płatniczym z danymi z Centralnego Rejestru Płatników Składek, Zakład informuje instytucję prowadzącą rachunek bankowy płatnika składek o obowiązku przeprowadzenia postępowania wyjaśniającego w celu wyeliminowania tych niezgodności.",
- b) w ust. 5 po wyrazach "przekazywane są" dodaje się wyrazy "w formie, o której mowa w art. 49 ust. 3a,",
- c) po ust. 5 dodaje się ust. 5a w brzmieniu:
  - "5a. Zlecenia płatnicze przekazywane w formie innej niż forma, o której mowa w art. 49 ust. 3a, nie są przyjmowane.",
- d) po ust. 8 dodaje się ust. 8a w brzmieniu:
  - "8a. Instytucje obsługujące wpłaty składek są zobowiązane do zawiadamiania Zakładu o błędach stwierdzonych w zleceniu płatniczym, o którym mowa w ust. 5, w formie elektronicznej lub pisemnej.",
- e) w ust. 9 wyrazy "2 dni" zastępuje się wyrazami "10 dni" i skreśla wyrazy ", z zastrzeżeniem ust. 11 oraz art. 118",

©Kancelaria Sejmu s. 7/17

f) w ust. 10a po wyrazie "w terminie" skreśla się przecinek i dodaje wyrazy "z przyczyn leżących po stronie Zakładu" oraz skreśla się wyrazy ", z uwzględnieniem ust. 10c",

- g) ust. 10c i 10d otrzymują brzmienie:
  - "10c. W przypadku nieprzekazania lub przekazania błędnego imiennego raportu miesięcznego, deklaracji rozliczeniowej, dokumentu płatniczego lub zlecenia płatniczego Zakład wymierza płatnikowi składek lub instytucji obsługującej wpłaty składek dodatkową opłatę.
    - 10d. Dodatkową opłatę, o której mowa w ust. 10c, Zakład ustala w wysokości nie wyższej niż iloczyn stawki odsetek określonej przepisami Kodeksu cywilnego ustalonej w stosunku rocznym i kwoty składek wynikającej ze złożonego po terminie lub błędnego dokumentu płatniczego, imiennego raportu miesięcznego lub deklaracji rozliczeniowej albo kwoty określonej w złożonym po terminie lub błędnym zleceniu płatniczym.",

h) ust. 10h otrzymuje brzmienie:

- "10h. Jeżeli ubezpieczony, którego dotyczą dokumenty wymienione w ust. 10c, jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego, Zakład przekazuje na rachunek ubezpieczonego w funduszu część pobranej dodatkowej opłaty w wysokości iloczynu stawki odsetek określonej przepisami Kodeksu cywilnego ustalonej w stosunku rocznym i kwoty odprowadzanych składek.",
- i) skreśla się ust. 11-13;
- 19) po art. 47 dodaje się art. 47a w brzmieniu:
  - "Art. 47a. 1. Płatnicy składek zobowiązani są przekazywać zgłoszenia do ubezpieczeń społecznych, o których mowa w art. 36 ust. 10, imienne raporty miesięczne, o których mowa w art. 41 ust. 3, zgłoszenia płatnika składek, o których mowa w art. 43 ust. 4 i 5, deklaracje rozliczeniowe, o których mowa w art. 46 ust. 4, inne dokumenty niezbędne do prowadzenia kont płatników składek i kont ubezpieczonych oraz korekty tych dokumentów poprzez teletransmisję danych w formie dokumentu elektronicznego z aktualnego programu informatycznego udostępnionego przez Zakład, z zastrzeżeniem ust. 2 i 3.
    - 2. Płatnicy składek rozliczający składki nie więcej niż za 20 osób mogą przekazywać dokumenty, o których mowa w ust. 1, w formie dokumentu pisemnego według ustalonego wzoru albo w formie wydruku z aktualnego programu informatycznego udostępnionego przez Zakład.
    - 3. Zakład może upoważnić płatnika składek rozliczającego składki lub składki na ubezpieczenie zdrowotne więcej niż za 1000 osób do przekazywania dokumentów, o których mowa w ust. 1, poprzez nośniki elektroniczne w formie dokumentu elektronicznego z aktualnego programu informatycznego udostępnionego przez Zakład.

©Kancelaria Sejmu s. 8/17

4. Dokumenty przekazywane w sposób niezgodny z wymogami określonymi w ust. 1 i 2 nie są przez Zakład przyjmowane, co jest równoznaczne z nieprzekazaniem dokumentów.

- 5. Zakład nie przyjmuje dokumentów, o których mowa w ust. 1 i 2, które nie mogą być przetworzone przy użyciu technologii automatycznego odczytu stosowanej przez Zakład, co traktuje się jak nieprzekazanie dokumentów.
- Płatnikom składek, o których mowa w ust. 1, Zakład ma prawo przekazywać informacje w formie dokumentu elektronicznego poprzez teletransmisję danych.
- 7. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego określi, w drodze rozporządzenia, warunki, jakie muszą spełnić płatnicy składek przekazujący dokumenty, o których mowa w ust. 1, w formie dokumentu elektronicznego poprzez teletransmisję danych, uwzględniając potrzebę zapewnienia warunków niezbędnych dla prawidłowego przekazywania dokumentów.";
- 20) w art. 48 w ust. 1 skreśla się wyrazy ", nie będąc z tego obowiązku zwolniony,";
- 21) skreśla się art. 48a;
- 22) w art. 49:
  - a) po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:
    - "3a. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego, po zasięgnięciu opinii Prezesa Narodowego Banku Polskiego, kierując się potrzebą zapewnienia prawidłowości ewidencjonowania składek, określi w drodze rozporządzenia:
      - szczegółowe informacje przekazywane w zleceniu płatniczym, o którym mowa w art. 47 ust. 5, oraz format elektronicznego zlecenia płatniczego,
      - 2) informacje przekazywane przez instytucje obsługujące wpłaty składek, niezbędne do dokonania korekty zlecenia płatniczego, oraz format zawiadomienia o korekcie zlecenia płatniczego przekazywanego w formie elektronicznej.",
  - b) w ust. 4 wyrazy "ust. 2 i 3" zastępuje się wyrazami "ust. 2-3a";
- 23) w art. 50:
  - a) w ust. 1 wyrazy "30 kwietnia" zastępuje się wyrazami "31 sierpnia",
  - b) w ust. 4 na końcu dodaje się wyrazy ", z zastrzeżeniem ust. 5 i 6",
  - c) po ust. 4 dodaje się ust. 5 i 6 w brzmieniu:
    - "5. Do czasu otrzymania przez ubezpieczonego pierwszej informacji, o której mowa w ust. 1, dane zgromadzone na koncie ubezpieczonego udostępnia się ustnie na ustny wniosek zgłoszony osobiście przez ubezpieczonego, którego dotyczą informacje zawarte na koncie, w jednostce organizacyjnej Zakładu.
    - 6. Dane zgromadzone na koncie ubezpieczonego, udostępnione ustnie, na wniosek ubezpieczonego Zakład potwierdza pisemnie.";

©Kancelaria Sejmu s. 9/17

- 24) w art. 52:
  - a) w ust. 1 w pkt 3 po wyrazach "których wypłatę zlecono Zakładowi, z wyjątkiem" dodaje się wyrazy "świadczeń finansowanych z odrębnych rozdziałów budżetowych oraz",
  - b) skreśla się ust. 3;
- 25) w art. 55 w pkt 2 wyrazy "a także koszty prewencji rentowej" zastępuje się wyrazami "a także wydatki na prewencję rentową";
- 26) art. 57 otrzymuje brzmienie:
  - "Art. 57. W ustawie budżetowej określa się corocznie kwotę wydatków na prewencję rentową w wysokości do 0,4% wydatków na świadczenia z ubezpieczenia emerytalnego, rentowego, chorobowego i wypadkowego, przewidzianych w planie finansowym FUS na dany rok budżetowy.";

27) w art. 59:

- a) w ust. 1 wyrazy "z zastrzeżeniem art. 112 ust. 1" zastępuje się wyrazami "z zastrzeżeniem ust. 3 i art. 112 ust. 1",
- b) po ust. 2 dodaje się ust. 3 w brzmieniu:
  - "3. Koszty bieżącego zarządzania środkami FRD finansowane są z jego środków. Wysokość środków na zarządzanie określana jest corocznie w planie finansowym FRD.";
- 28) w art. 61 ust. 3 i 4 otrzymują brzmienie:
  - "3. Prognoza, o której mowa w ust. 1, sporządzana jest przez Zarząd Zakładu.
  - 4. Prognoza, o której mowa w ust. 3, jest przedstawiana Radzie Ministrów corocznie do dnia 31 marca wraz z opinią licencjonowanego aktuariusza działającego na podstawie przepisów o działalności ubezpieczeniowej. Wyboru aktuariusza dokonuje minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego w drodze konkursu.";
- 29) w art. 65 ust. 3 otrzymuje brzmienie:
  - "3. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych, określa, w drodze rozporządzenia, wzór umowy o zarządzanie, dopuszczalne proporcje udziału poszczególnych lokat oraz szczegółowe zasady i tryb ustalania kosztów, o których mowa w art. 59 ust. 3, a także może określić inne dopuszczalne formy lokowania środków FRD, z uwzględnieniem ryzyka inwestycyjnego oraz celów powołania FRD.";
- 30) w art. 69:
  - a) w ust. 1 w pkt 1 wyrazy "rehabilitację leczniczą osób" zastępuje się wyrazami "rehabilitację leczniczą ubezpieczonych",
  - b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:
    - "2. W ramach prewencji rentowej Zakład:
      - 1) kieruje ubezpieczonych i osoby, o których mowa w ust. 1 pkt 1, do ośrodków rehabilitacyjnych,

©Kancelaria Sejmu s. 10/17

- 2) może tworzyć i prowadzić własne ośrodki rehabilitacyjne,
- 3) udziela zamówień na usługi rehabilitacyjne w innych ośrodkach,
- 4) prowadzi we własnym zakresie badania i analizy przyczyn niezdolności do pracy,
- 5) może zamawiać przeprowadzanie przez inne podmioty badań naukowych dotyczących przyczyn niezdolności do pracy oraz metod i rozwiązań zapobiegających niezdolności do pracy,
- 6) może finansować inne działania dotyczące prewencji rentowej.",
- c) w ust. 4:
  - skreśla się pkt 2,
  - w pkt 3 skreśla się wyrazy "świadczenia i";
- 31) po art. 71 dodaje się art. 71a w brzmieniu:
  - "Art. 71a. 1. Zakład może przesyłać pisma i decyzje zwykłą przesyłką listową.
    - 2. W razie sporu ciężar dowodu doręczenia pisma lub decyzji, o których mowa w ust. 1, spoczywa na Zakładzie.";
- 32) w art. 74 w ust. 3 po pkt 9 dodaje się pkt 10 w brzmieniu:
  - "10) sporządzanie wieloletniej prognozy kroczącej dochodów i wydatków funduszu emerytalnego, o której mowa w art. 61 ust. 3.";
- 33) w art. 76 w ust. 1 po pkt 6 dodaje się pkt 6a i 6b w brzmieniu:
  - "6a) dodatkowej opłaty, o której mowa w art. 47 ust. 10c, w części nieprzekazanej na rachunek ubezpieczonego w otwartym funduszu emerytalnym,
  - 6b) oprocentowania środków Zakładu na rachunkach bankowych,";
- 34) w art. 84 ust. 6 otrzymuje brzmienie:
  - "6. Jeżeli pobranie nienależnych świadczeń zostało spowodowane przekazaniem przez płatnika składek lub inny podmiot nieprawdziwych danych mających wpływ na prawo do świadczeń lub na ich wysokość, obowiązek zwrotu tych świadczeń wraz z odsetkami, o których mowa w ust. 1, obciąża odpowiednio płatnika składek lub inny podmiot.";
- 35) w art. 86 w ust. 2 w pkt 5 kropkę zastępuje się przecinkiem i dodaje pkt 6 w brzmieniu:
  - "6) dokonywanie oględzin składników majątku płatników składek zalegających z opłatą należności z tytułu składek.";
- 36) w art. 87 w ust. 1 po pkt 1 dodaje się pkt 1a w brzmieniu:
  - "1a) dokonywać oględzin składników majątku płatników składek zalegających z opłatą należności z tytułu składek,";
- 37) w art. 88 w ust. 1 po pkt 1 dodaje się pkt 1a w brzmieniu:
  - "1a) udostępniać do oględzin składniki majątku, których badanie wchodzi w zakres kontroli, jeżeli zalegają z opłatą należności z tytułu składek,";

©Kancelaria Sejmu s. 11/17

38) w art. 89 w ust. 5 po wyrazach "z zeznań świadków" dodaje się wyrazy "lub oględzin";

- 39) po art. 91 dodaje się art. 91a w brzmieniu:
  - "Art. 91a. 1. Z oględzin składników majątku płatnika składek sporządza się protokół, który podpisują osoby uczestniczące w oględzinach.
    - 2. Do protokołu, o którym mowa w ust. 1, stosuje się tryb określony w art. 91 ust. 1 i 2 dla protokołu kontroli.";
- 40) w art. 98 w ust. 1 po pkt 6 dodaje się pkt 7 w brzmieniu:
  - "7) nie dopełnia obowiązku przekazywania dokumentów związanych z ubezpieczeniami społecznymi i ubezpieczeniem zdrowotnym w formie określonej w art. 47a ust. 1 i 2.";
- 41) w art. 114 po ust. 4 dodaje się ust. 5 w brzmieniu:
  - "5. Przepisy ust. 1-4 stosuje się odpowiednio do nieruchomości, w stosunku do których Zakład nabył przed dniem 1 stycznia 1999 r. prawo użytkowania wieczystego na rzecz Skarbu Państwa. W tym przypadku Zakład nabywa prawo użytkowania wieczystego gruntów oraz własność położonych na tych gruntach budynków i budowli lub innych części składowych.";
- 42) skreśla się art. 118.

Art. 2.

W ustawie z dnia 28 lipca 1983 r. o podatku od spadków i darowizn (Dz.U. z 1997 r. Nr 16, poz. 89, Nr 137, poz. 926, Nr 139, poz. 932 oraz z 2000 r. Nr 22, poz. 270 i Nr 120, poz. 1268) w art. 3 po pkt 4 dodaje się pkt 5 w brzmieniu:

"5) nabycie w drodze spadku środków zgromadzonych na rachunku zmarłego członka otwartego funduszu emerytalnego,".

Art. 3.

W ustawie z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz.U. z 2000 r. Nr 14, poz. 176, Nr 22, poz. 270, Nr 60, poz. 703, Nr 70, poz. 816, Nr 104, poz. 1104, Nr 117, poz. 1228 i Nr 122, poz. 1324) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 30 w ust. 1:
  - a) w pkt 9 wyrazy "lub członkowie jego najbliższej rodziny" zastępuje się wyrazami "lub spadkobiercy",
  - b) w pkt 11 kropkę zastępuje się przecinkiem i dodaje pkt 12 w brzmieniu:
    - "12) od kwot jednorazowo wypłacanych przez otwarty fundusz emerytalny członkowi funduszu, któremu rachunek funduszu otwarto w związku ze śmiercią jego współmałżonka w wysokości 20% uzyskanego przychodu.";
- 2) w art. 41 w ust. 4a po wyrazach "pkt 9" dodaje się wyrazy "i 12".

©Kancelaria Sejmu s. 12/17

Art. 4.

W ustawie z dnia 14 grudnia 1995 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych (Dz.U. z 1996 r. Nr 1, poz. 2 i z 1999 r. Nr 101, poz. 1178) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 3 po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:
  - "1a. Do rozliczeń, o których mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe (Dz.U. Nr 140, poz. 939, z 1998 r. Nr 160, poz. 1063 i Nr 162, poz. 1118, z 1999 r. Nr 11, poz. 95 i Nr 40, poz. 399 oraz z 2000 r. Nr 93, poz. 1027 i Nr 94, poz. 1037) o bankowych rozliczeniach pieniężnych.";
- 2) w art. 35 po pkt 8 dodaje się pkt 8a w brzmieniu:
  - "8a) pośredniczy w przeprowadzaniu rozliczeń, o których mowa w art. 3 ust. 1,".

Art. 5.

W ustawie z dnia 6 lutego 1997 r. o powszechnym ubezpieczeniu zdrowotnym (Dz.U. Nr 28, poz. 153, Nr 75, poz. 468, z 1998 r. Nr 117, poz. 756, Nr 137, poz. 887, Nr 144, poz. 929, Nr 162, poz. 1116, z 1999 r. Nr 45, poz. 439, Nr 49, poz. 483, Nr 63, poz. 700, Nr 70, poz. 777, Nr 72, poz. 802, Nr 109, poz. 1236, Nr 110, poz. 1255 i 1256 oraz z 2000 r. Nr 12, poz. 136, Nr 18, poz. 230, Nr 95, poz. 1041 i Nr 122, poz. 1314 i poz. 1324) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 16:
  - a) po ust. 7 dodaje się ust. 7a i 7b w brzmieniu:
    - "7a. Osoby korzystające z urlopu wychowawczego zgłasza do ubezpieczenia zdrowotnego, w imiennym raporcie miesięcznym kierowanym do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, pracodawca albo rolnicza spółdzielnia produkcyjna, z zastrzeżeniem ust. 7b.
    - 7b. Zakład Ubezpieczeń Społecznych zgłasza do ubezpieczenia zdrowotnego osoby korzystające z urlopu wychowawczego, którym wypłaca zasiłek wychowawczy.",
  - b) w ust. 11 wyrazy "w ust. 1-10" zastępuje się wyrazami "w ust. 1-7 i 8-10";
- 2) w art. 24 po ust. 9 dodaje się ust. 10 w brzmieniu:
  - "10. Za osoby korzystające z urlopu wychowawczego składki na ubezpieczenie zdrowotne oblicza pracodawca, rolnicza spółdzielnia produkcyjna albo Zakład Ubezpieczeń Społecznych, jeżeli wypłaca zasiłek wychowawczy.".

Art. 6.

W ustawie z dnia 28 sierpnia 1997 r. o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych (Dz.U. Nr 139, poz. 934, z 1998 r. Nr 98, poz. 610, Nr 106, poz. 668 i Nr 162, poz. 1118, z 1999 r. Nr 110, poz. 1256 oraz z 2000 r. Nr 60, poz. 702) wprowadza się następujące zmiany:

©Kancelaria Sejmu s. 13/17

1) po art. 129 dodaje się art. 129a w brzmieniu:

"Art. 129a. 1. Osoby, którym na podstawie art. 128, otwarty fundusz emerytalny otworzył rachunek, mają prawo do jednorazowej wypłaty wszystkich środków zgromadzonych na rachunku, w terminie 14 dni od daty złożenia wniosku w razie:

- złożenia wniosku wraz z decyzją przyznającą emeryturę, zaopatrzenie emerytalne, emeryturę dla rolników lub uposażenie w stanie spoczynku,
- 2) nie nabycia prawa do emerytury, o ile ukończyły 60 lat w przypadku kobiet i 65 lat w przypadku mężczyzn,
- 3) złożenia wniosku przez osoby urodzone przed dniem 1 stycznia 1969 r., jeżeli zgromadzone na ich rachunku środki nie są wyższe od kwoty stanowiącej:
  - a) 50% przeciętnego wynagrodzenia, o którym mowa w art. 20 pkt 3 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, jeżeli otwarcie rachunku nastąpiło przed dniem 1 stycznia 2002 r.,
  - b) 150% przeciętnego wynagrodzenia, o którym mowa w art. 20 pkt 3 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, jeżeli otwarcie rachunku nastąpiło po dniu 1 stycznia 2002 r.
- 2. Osoby, które mają prawo do wcześniejszej emerytury na podstawie odrębnych przepisów, a którym otwarty fundusz emerytalny otworzył rachunek na podstawie art. 128, nie tracą prawa do wcześniejszej emerytury.
- 3. Ubezpieczonym, o których mowa w art. 111 ust. 3 i 6 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. Nr 137, poz. 887, Nr 162, poz. 1118 i 1126, z 1999 r. Nr 26, poz. 228, Nr 60, poz. 636, Nr 72, poz. 802, Nr 78, poz. 875, Nr 110, poz. 1256 oraz z 2000 r. Nr 9, poz. 118, Nr 95, poz. 1041, Nr 104, poz. 1104 i Nr 119, poz. 1249), którzy uzyskali członkostwo w otwartym funduszu emerytalnym na podstawie art. 128, Zakład nie odprowadza na rachunek w otwartym funduszu emerytalnym części składki, o której mowa w art. 22 ust. 3 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych.
- 4. Jeżeli ubezpieczonym, o których mowa w ust. 3, Zakład odprowadził na rachunek w otwartym funduszu emerytalnym część składki, o której mowa w art. 22 ust. 3 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, składka ta podlega zwrotowi na zasadach określonych dla nienależnie opłaconej składki odprowadzonej do otwartego funduszu emerytalnego.
- 5. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do osób urodzonych po dniu 31 grudnia 1968 r., które po dniu otwarcia rachunku na podstawie art. 128 opłacały składkę na ubezpieczenia społeczne.";

2) w art. 132:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

©Kancelaria Sejmu s. 14/17

"1. Środki zgromadzone na rachunku zmarłego członka otwartego funduszu emerytalnego, które nie zostaną wykorzystane zgodnie z art. 131, przekazywane są osobom wskazanym przez zmarłego, zgodnie z art. 82 ust. 1, a w przypadku ich braku wchodzą w skład spadku.",

- b) skreśla się ust. 2,
- c) w ust. 3 skreśla się wyrazy "lub członkowi jego najbliższej rodziny",
- d) w ust. 4 skreśla się wyrazy "lub członka jego najbliższej rodziny",
- e) po ust. 4 dodaje się ust. 4a w brzmieniu:
  - "4a. Przepisy ust. 3 i 4 stosuje się odpowiednio do spadkobierców, którzy dodatkowo obowiązani są przedłożyć funduszowi prawomocne stwierdzenie nabycia spadku.".

Art. 7.

W ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. o Narodowym Banku Polskim (Dz.U. Nr 140, poz. 938, z 1998 r. Nr 160, poz. 1063 oraz z 2000 r. Nr 53, poz. 648, Nr 62, poz. 718 i Nr 119, poz. 1252) w art. 51 w ust. 1 po pkt 3 dodaje się pkt 3a w brzmieniu:

"3a) Krajowej Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo-Kredytowej - dla celów przeprowadzania rozliczeń, o których mowa w art. 3 w ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 1995 r. o spółdzielczych kasach oszędnościowo-kredytowych (Dz.U. z 1996 r. Nr 1, poz. 2 i z 1999 r. Nr 101, poz. 1178),".

Art. 8.

W ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Prawo bankowe (Dz.U. Nr 140, poz. 939, z 1998 r. Nr 160, poz. 1063 i Nr 162, poz. 1118, z 1999 r. Nr 11, poz. 95 i Nr 40, poz. 399 oraz z 2000 r. Nr 93, poz. 1027, Nr 94, poz. 1037, Nr 114, poz. 1191, Nr 116, poz. 1216, Nr 119, poz. 1252 i Nr 122, poz. 1316) w art. 50 po ust. 3 dodaje się ust. 4 w brzmieniu:

"4. Ograniczenia, o którym mowa w ust. 3, nie stosuje się w przypadku opłacania składek na ubezpieczenia społeczne oraz innych składek, do poboru których zobowiązany jest Zakład Ubezpieczeń Społecznych.".

Art. 9.

W ustawie z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. Nr 162, poz. 1118, z 1999 r. Nr 38, poz. 360, Nr 70, poz. 774, Nr 72, poz. 801 i 802 i Nr 106, poz. 1215 oraz z 2000 r. Nr 2, poz. 26, Nr 9, poz. 118, Nr 19, poz. 238, Nr 56, poz. 678 i Nr 84, poz. 948) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) po art. 125 dodaje się art. 125 a w brzmieniu:
  - "Art. 125a. 1. Płatnik składek jest zobowiązany na żądanie organu rentowego do wystawienia dokumentów (zaświadczeń) w celu udowodnienia okresów składkowych, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1, okresów nieskładkowych, o których mowa w art. 7 pkt 1, oraz wysokości podstawy wymiaru składek, z uwzględnieniem ust. 2 i 3.

©Kancelaria Sejmu s. 15/17

2. Od osoby opłacającej składki na własne ubezpieczenia emerytalne i rentowe organ rentowy może żądać przedłożenia dowodów potwierdzających opłacanie składek oraz wysokości podstawy wymiaru składek za okres przypadający po dniu 31 grudnia 1998 r.

3. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio w celu udowodnienia przypadających po dniu 31 grudnia 1998 r. okresów pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, okresów pracy górniczej oraz okresów zatrudnienia na kolei.";

2) w art. 130:

- a) w ust. 1 na końcu dodaje się wyrazy "i 5, chyba że umowy międzynarodowe stanowią inaczej",
- b) ust. 4 i 5 otrzymują brzmienie:
  - "4. Za dzień wypłaty świadczeń przekazywanych za granicę uważa się dzień przekazania należności do banku lub innej instytucji pośredniczącej w wypłacie świadczeń.
  - 5. Świadczenia przekazywane za granicę, ustalone w kwotach niższych od najniższej emerytury, mogą być wypłacane w innych niż określone w ust. 1 terminach ustalonych w decyzji organu rentowego.".

Art. 10.

Przepisów art. 47 ust. 4b i 4d ustawy, o której mowa w art. 1, nie stosuje się do wpłat składek dokonywanych za pośrednictwem państwowego przedsiębiorstwa użyteczności publicznej "Poczta Polska", przez okres 6 miesięcy od dnia ogłoszenia ustawy.

Art. 11.

Termin, o którym mowa w art. 47 ust. 9 ustawy wymienionej w art. 1, wynosi:

- 1) do dnia 31 grudnia 2001 r. 20 dni roboczych,
- 2) w 2002 r. 15 dni roboczych.

Art. 12.

- 1. Płatnicy składek zobowiązani są przekazywać dokumenty, o których mowa w art. 47a ust. 1, ustawy o której mowa w art. 1, poprzez teletransmisję danych w formie dokumentu elektronicznego z aktualnego programu informatycznego udostępnionego przez Zakład nie później niż po upływie:
  - 1) 5 miesięcy jeżeli rozliczają składki lub składki na ubezpieczenie zdrowotne łącznie za co najmniej 1 000 ubezpieczonych,
  - 2) 6 miesięcy jeżeli rozliczają składki lub składki na ubezpieczenie zdrowotne łącznie za mniej niż 1 000, a co najmniej 100 ubezpieczonych,
  - 3) 7 miesięcy jeżeli rozliczają składki lub składki na ubezpieczenie zdrowotne łącznie za mniej niż 100, a co najmniej 21 ubezpieczonych.

©Kancelaria Sejmu s. 16/17

2. Do czasu wykonania obowiązku, o którym mowa w ust. 1, płatnicy składek zobowiązani są przekazywać dokumenty w formie wydruku z aktualnego programu informatycznego udostępnianego przez Zakład nie później niż po upływie:

- 1) 1 miesiąca jeżeli rozliczają składki lub składki na ubezpieczenie zdrowotne łącznie za co najmniej 1 000 ubezpieczonych,
- 2) 2 miesięcy jeżeli rozliczają składki lub składki na ubezpieczenie zdrowotne łącznie za mniej niż 1 000, a co najmniej 100 ubezpieczonych,
- 3) 3 miesięcy jeżeli rozliczają składki lub składki na ubezpieczenie zdrowotne łącznie za mniej niż 100, a co najmniej 21 ubezpieczonych.
- 3. Liczbę ubezpieczonych ustala się według stanu na koniec miesiąca poprzedzającego miesiąc, w którym powstały obowiązki określone w ust. 1 i 2.
- 4. Terminy, o których mowa w ust. 1 i 2, biegną od dnia wejścia w życie ustawy.

Art. 13.

Kto, jako płatnik składek albo osoba obowiązana do działania w imieniu płatnika, nie dopełnia obowiązku przekazywania dokumentów związanych z ubezpieczeniami społecznymi i ubezpieczeniem zdrowotnym w formie określonej w art. 12,

podlega karze grzywny do 5 000 złotych.

Art. 14.

- 1. Przekazywanie ubezpieczonym informacji określonej w art. 50 ust. 1 ustawy, o której mowa w art. 1, w części dotyczącej wysokości składek zaewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego na dzień 31 grudnia 2000 r., Zakład rozpocznie nie później niż od dnia 31 sierpnia 2001 r. i zakończy do dnia 31 sierpnia 2002 r., z zastrzeżeniem ust. 2-3.
- 2. Informacja, o której mowa w ust. 1, nie uwzględnia waloryzacji składek.
- 3. W przypadku przeprowadzenia postępowania wyjaśniającego w zakresie danych zgromadzonych na koncie ubezpieczonego informację, o której mowa w ust. 1, Zakład przekazuje ubezpieczonemu po jego zakończeniu.

Art. 15.

W roku 2001 jednorazowa wypłata, o której mowa w art. 90 ust. 6 i 7 ustawy wymienionej w art. 9, nastąpi w terminach płatności świadczeń, ustalonych w decyzji organu rentowego, poczynając od terminu 25 lutego.

Art. 16.

Do czasu wydania przepisów wykonawczych przewidzianych w ustawie zachowują moc dotychczasowe przepisy wykonawcze, jeżeli nie są sprzeczne z ustawą.

©Kancelaria Sejmu s. 17/17

Art. 17.

Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem:

1) art. 1 pkt 2, 3, 4 i 6 lit. b), które wchodzą w życie z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 1999 r.,

2) art. 1 pkt 1 lit. a) pierwsze, drugie i trzecie tiret, pkt 5, 11 lit. a)-b) i f)-h) i pkt 18 lit. a)-c) oraz art. 5 i 8, które wchodzą w życie po upływie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy.